

jeg ſer dem, og jeg undlader at gaa ind derpaa, navnlig fordi jeg ikke kan erkjende, at det egentlig hører herhen. Efter min Opfattelse er det, ſom jeg nævnte, Kjernepunktet i denne Sag, og det, ſom det er værd at føre Striden for. Det er Noget, der maa komme tidligt eller ſidigt, hvis ikke Folkfriheden ſkal blive en viſſen Plante, ſmut nok at ſe paa i Glas og Kamme, men ikke ført ud i Livet til Beſignelse for Folk og Land.

Octavius Hansen: Af forſkjellige Grunde, dels af Henſyn til den langſt fremrykkede Tid og dels af Henſyn til, at jeg, naar jeg her vilde udtale mig, kun vilde udtale mig ſom Ordſfører for mig ſelv, ſkal jeg modſtaa Friſtellen til at indbegaa forſkjellige af de Bemærkninger, der i Dag ere fremkomne fra forſkjellige Sider. Jeg ſkal indſkrænke mig til at erklære, at jeg med Henſyn til min Afſtemning over Adreſſen og med Henſyn til de Grunde, der i ſaa Henſeende ere ledende for mig, fuldſtændig kan ſlutte mig til, hvad der blev udvirket af det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Dineſen). Jeg vil alſaa ſtemme imod Adreſſen, og efterat vi have hørt det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), gjør jeg det ſaameget hellere, ſom det førſt nu er blevet mig klart, hvad der menes med den Udtaleſe i Adreſſen, hvori man har fundet en Betegnelse for den ſaakaldte parlamentariſke Regjeringsform. Jeg har hidtil troet, at det Parti, der har indbragt Adreſſen, naar det fordrede Forandring af Ministeriet, ikke beſtemt fordrede det parlamentariſke System ſaaledes gjenneført, at den nye Regjering ſkulde dannes af Oppositionen her i Folkethinget, men efterat jeg nu har hørt det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, kan jeg ikke forſtaa Andet, end at de Herrer, i Modſætning til, hvad der i Sommer og i Efteraaret blev ſagt paa mange Valgtribuner her i Landet, fordre, at den nye Regjering ſkal dannes af deres egne Ledere. Dette er en Fordring, der ligger ſaa ſjernt fra vor Forfatnings Land, at jeg ikke vil gaa ind paa at ſtøtte den.

Berg: Jeg tror, jeg ſagde tydeligt nok, at vi maatte komme dertil, at ingen hæderlig Politiker her i Landet vilde paatage ſig at danne et Kabinet, uden at han var viſ paa at have Tilſlutning af Folkethingets Flertal.

Holſtein-Ledreborg: Derſom den foreliggende Adreſſe udelukkende handlede om den Skjæbne, der blev de af Flertallet fremsatte Lovforſlag til Del, tilſtaar jeg, at jeg vilde ſøle mig i meget ſtor Forlegenhed om, hvorledes jeg ſkulde ſtemme i denne Sag; thi jeg indrømmer, at der fra Flertallet er fremkommet Forſlag, ſom ſigte til at fremme Frihed og Retferdighed og navnlig den perſonlige Frihed i meget høi Grad,

og ſom jeg fuldſtændig kan ſlutte mig til, ligefom jeg ogſaa fra den Side har hørt Ytringer og Grundſætninger udtalte, der ſlet ikke ſtaa i Strid med mine Anſkuelser; men jeg kan paa den anden Side ikke negte, at jeg fra ſamme Flertal har ſet Forſlag fremkomme, ſom i høi Grad ſtride mod mine Anſkuelser, og ſom jeg ſtemmer meget beſtemtere imod end de Medlemmer af Thinget, ſom man i Reglen betegner ſom „de Herrer henne ved Vinduet“. Jeg ſigter ikke her ved blot til Fæſteloven, men navnlig til Forſlaget om Præſternes Lønning, ſom er fremkommet her i Thinget, og ſom gaar ud paa at berøve Kommunerne de nu i diſſe liggende Midler og gjøre Menighederne fuldſtændig afhængige af Statsmagten, ſom inaugurerer en ny Statskirke og medfører Fare for aandelig Ufrihed heri Landet. Jeg ſigter til den Stilling, ſom Flertallet indtager i Sagen om Stiſterne Ballø og Bemmetofte, og hvorved de efter min Mening gaa Eiendomsretten ſaa nær, at jeg ikke kan Andet end ſlutte mig til den Udtaleſe om Frygten for radikale Tendenter, ſom kom fra det ærede Medlem for Præſtø Amts 1ſte Valgkreds (Scavenius). Diſſe Lovforſlag, og navnlig det ſidſte, have gjort mig meget betænkelig ved at ſe, at Flertallet haaber ſelv at indtage en Stilling ſom Regjering her i Landet. Jeg kan ikke negte, at alle diſſe Lovforſlag og navnlig de ſidſte have ſtemt mig og friſtet mig i overordentlig høi Grad til at benytte denne Leilighed til at afgive en Tilſidsudtaleſe til den nuværende Regjering, og da navnlig til den høitærede Indenrigsminister og Juſtitsminister, paa Grund af den Maade, hvorpaa de have ſtillet ſig til vedkommende Forſlag. Jeg ſkal imidlertid af de Grunde, jeg har nævnt i Begyndelſen, og paa Grund af den virkelige ſtore Uoverensſtemmelse, der er mellem Regjeringen og mig i andre og meget væſentlige Spørgsmaal, ikke lade mig forlede til at give efter for denne Friſtelse, og derſom Sagen kun dreiede ſig om Lovforſlagene, vilde jeg ikke have bedet om Ordet, men have valgt den Udvei, jeg ellers ikke holder meget af, nemlig at lade være at ſtemme. Men der findes i Forſlaget til Adreſſen en Sætning, ſom Ingen kan overſe, og ſom man er tvungen til at udtale ſig om i den ene eller den anden Retning; den lyder ſaaledes: „Dyplidſelſen af det konſtitutionelle Monarkis nødvendige Krav, at Regjeringen er i Uoverensſtemmelse med det af den almindelige Valgret udgaaede Thing“ oſv. Denne Sætning indeholder i Følge min Opfattelse og i Følge den Forklaring, ſom tydelig og klart med megen Oprigtighed og Skarphed er givet af den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) en ſaa fuldſtændig Erklæring om, at det, Flertallet nu ſøger at faae indført, er en Fortolkning af vor Forfatning, der faar denne til at gaa over fra en konſtitutionel monarkisk til en parlamentariſk Forfatning. Det har jeg paa